

ที่ พณ ๐๖๐๔/ ๓๑๐

กระทรวงพาณิชย์

๕๖๓ ถ.นนทบุรี ต.บางกระสอ

อ. เมืองนนทบุรี จ. นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๕ มกราคม ๒๕๕๙

เรื่อง การลงนามความตกลงทางการค้าระหว่างรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอิสลามแห่งอิหร่านกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย (Trade Agreement between the Government of the Islamic Republic of Iran and the Government of the Kingdom of Thailand)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. ร่างความตกลงทางการค้าระหว่างรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอิสลามแห่งอิหร่านกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย (Trade Agreement between the Government of the Islamic Republic of Iran and the Government of the Kingdom of Thailand) ฉบับภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาฟาร์ซี

๓. ผลการหารือกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอ เรื่อง การลงนามความตกลงทางการค้าระหว่างรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอิสลามแห่งอิหร่านกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย (Trade Agreement Between The Government of the Islamic Republic of Iran and the Government of the Kingdom of Thailand) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงพาณิชย์ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ในการประชุมคณะกรรมการร่วม (Joint Commission – JC) ไทย – อิหร่าน ครั้งที่ ๖ เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๕๕ ณ กรุงเทพฯ ฝ่ายอิหร่านได้เสนอให้จัดทำความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางการค้าฉบับใหม่ เพื่อทดแทนความตกลงฉบับเก่าซึ่งลงนามเมื่อปี ๒๕๑๒ ต่อมา ในเดือนกันยายน ๒๕๕๕ ฝ่ายอิหร่านได้จัดส่งร่างความตกลงทางการค้าให้ฝ่ายไทยพิจารณา

๑.๒ กระทรวงพาณิชย์โดยกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศได้ประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กรมศุลกากร ธนาคารแห่งประเทศไทย และสมาคมธนาคารไทย เพื่อร่วมกันพิจารณาความเหมาะสม และความถูกต้องของถ้อยคำ และสาระสำคัญของร่างความตกลงฯ และได้จัดส่งร่างความตกลงฯ ที่ปรับแก้ไข (Counter draft) ให้ฝ่ายอิหร่านพิจารณาเมื่อเดือนกันยายน ๒๕๕๐ โดยฝ่ายอิหร่านแจ้งเห็นชอบกับร่างความตกลงที่ฝ่ายไทยเสนอในเดือนสิงหาคม ๒๕๕๓

๑.๓ ในการประชุม JC ไทย – อิหร่าน ครั้งที่ ๘ เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ฝ่ายอิหร่านเห็นชอบกับร่างความตกลงฯ ที่ไทยเสนอ และทั้งสองฝ่ายตกลงที่จะดำเนินการตามกระบวนการภายในเพื่อให้มีการลงนามความตกลงฯ โดยเร็ว อย่างไรก็ตาม เกิดความล่าช้าในการดำเนินการเนื่องจากฝ่ายไทยพบว่าร่างความตกลงฯ ฉบับภาษาฟาร์ซีไม่ตรงกับต้นฉบับภาษาอังกฤษ จึงมีการประสานงานกับฝ่ายอิหร่านเพื่อปรับแก้ไขและได้ข้อสรุปเมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๙

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การจัดทำความตกลงฉบับนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ.๒๕๔๘ ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔ (๗) ว่า เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทยให้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ และโดยที่เนื้อหาสาระสำคัญของร่างความตกลงฯ ฉบับนี้ เป็นการแสดงเจตนาสมัครใจเพื่อกระชับความร่วมมือทางเศรษฐกิจการค้าระหว่างไทยกับสาธารณรัฐอิสลามอิหร่านโดยทั่วไป จึงไม่เป็นหนังสือสัญญาที่มีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย หรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง จึงไม่เข้าข่ายหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ จึงไม่จำเป็นต้องขอความเห็นชอบจากจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ไทยและอิหร่านตกลงให้มีการลงนามความตกลงทางการค้าโดยรัฐมนตรีด้านการค้าของทั้งสองฝ่ายในช่วงการเดินทางเยือนอิหร่านอย่างเป็นทางการของรองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม (พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ) และรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) ระหว่างวันที่ ๓๑ มกราคม - ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ จึงจำเป็นต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบในวันอังคารที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๙ เพื่อให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นางอภิรดี ตันตราภรณ์) สามารถลงนามในเอกสารดังกล่าวได้

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ร่างความตกลงทางการค้าของกระทรวงพาณิชย์ที่จะมีการลงนามโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ มีสาระสำคัญครอบคลุมความร่วมมือทางเศรษฐกิจด้านต่างๆ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) ประกอบด้วย

- การส่งเสริมให้มีการพัฒนาความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างกัน ภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับของแต่ละประเทศ
- การอำนวยความสะดวกในเรื่องต่างๆ ให้แก่กัน อาทิ การเข้าร่วมงานแสดงสินค้า การจัดตั้งสำนักงานการค้าหรือศูนย์เพื่อการค้า ความร่วมมือระหว่างสภาหอการค้าและการแลกเปลี่ยนผู้แทนการค้า
- การจัดตั้งคณะกรรมการร่วมทางการค้า (Joint Trade Committee) ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ ของทั้งสองประเทศ เพื่อติดตามและทบทวนการปฏิบัติตามความตกลงฯ และวิเคราะห์โอกาส และแนวทางในการขยายความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างกัน

๕. ผลกระทบ

อิหร่านมีประชากรกว่า ๘๐ ล้านคน เป็นตลาดที่ใหญ่ที่สุดในภูมิภาคตะวันออกกลาง และสามารถเป็นฐานกระจายสินค้าไปยังประเทศเพื่อนบ้านและภูมิภาค CIS ซึ่งไม่มีทางออกทะเล (ประชากรประมาณ ๓๒๐ ล้านคน) สินค้าไทยที่มีโอกาสในอิหร่าน ได้แก่ ข้าว น้ำตาล ยางพารา ผลไม้ อาหารกระป๋อง ไม้กระดาก ชิ้นส่วนยานยนต์ ชิ้นส่วนคอมพิวเตอร์ เครื่องใช้ไฟฟ้า (ตู้เย็น/เครื่องปรับอากาศ) ยาและเวชภัณฑ์ของตกแต่งบ้าน อุตสาหกรรมที่นำเข้าไปลงทุน ได้แก่ ปิโตรเคมีและประมง (ทิศใต้ของอิหร่านติดอ่าวเปอร์เซีย) นอกจากนี้ สถานการณ์ การยกเลิกการค้าบาตรทางเศรษฐกิจของประเทศมหาอำนาจจะเป็นช่วงเวลาอันดีที่ไทยจะสามารถฟื้นฟูความสัมพันธ์ด้านต่างๆ ขึ้นอีกครั้ง และการลงนามความตกลงทางการค้าจะเป็นการแสดงเจตนาสมัครใจของไทยที่จะสร้างความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับอิหร่าน ซึ่งความตกลงทางการค้าระบุให้มีการจัดตั้ง JTC เพื่อเป็นเวทีหารือในประเด็นด้านเศรษฐกิจการค้าระหว่างกัน

๖. ความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงพาณิชย์โดยกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศได้จัดการประชุมหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๕ และได้มีหนังสือเพื่อขอความเห็นชอบจากหน่วยงานต่างๆ เมื่อเดือนกันยายน ๒๕๕๓ และหน่วยงานต่างๆ ไม่มีข้อขัดข้องต่อร่างความตกลงดังกล่าว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๗. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพาณิชย์ขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๗.๑ เห็นชอบต่อร่างความตกลงทางการค้าระหว่างรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอิสลามแห่งอิหร่านกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย (Trade Agreement between the Government of the Islamic Republic of Iran and the Government of the Kingdom of Thailand)

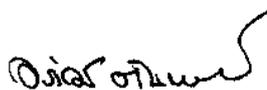
๗.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นางอภิรดี ตันตราภรณ์) หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ลงนามในร่างความตกลงทางการค้าระหว่างรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอิสลามแห่งอิหร่านกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย (Trade Agreement Between the Government of the Islamic Republic of Iran and the Government of the Kingdom of Thailand) ฉบับภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาفارسی

๗.๓ หากมีการแก้ไขถ้อยคำที่มีใช้สาระสำคัญและไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทยของเอกสารทั้งสามฉบับดังกล่าว ขอให้คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้ผู้ลงนามเป็นผู้ใช้ดุลยพินิจในเรื่องนั้นๆ โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีก

๗.๔ มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศออกหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์หรือผู้แทน สำหรับการลงนามดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางอภิรดี ตันตราภรณ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๕๐๗ ๗๔๐๖

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๕๖๕๔